

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Archicancellariis Sacri Romani Imperii Ac Cancellariis Imperialis Avlae

Mallinckrodt, Bernhard von
Monasteri[i] Westphaliae, 1640

Carolvs quartus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11835

CAROLVS quartus.

Contra Ludouicum, etiã tum in viuis agentẽ, Carolus Bohẽmiã Rex, aucto & proauo (Henrico VII & Rudolpho I) Imperatoribus natus, electus fuit: aduersus quem vicissim, post Ludouici obitum, recusantibus tractare habenas Imperij Eduardo Angliã Rege, Friderico Misniã, ac Ludouico Brandeburgensi Marchionibus, Electorum quorundam votis, vno post alium, expetitis, regendas illas recepit Gũtherus, Comes de Svartzenburg; qui modici temporis, & in schismate assumptus Imp. an, & quem Cancellarium habuerit, hactenus inter ignorata numero. Sub Carolo autem sequentes fuere: quos an iuxta successionis seriem, ordinemque temporis exactè referam, nolim pro certo affirmãsse videri.

*Pretzlauus
Episcopus
Vratislauiensis.*

Detur igitur, sed citra cuiusquam præiudicium, locus primus Pretzlao, siue Pretislao, Vratislaviensi Episcopo, cuius memoria occurrit ad an. 1355, quo inter alios testes refertur in aurea Bulla Caroli IV, de incorporatione Ducatum Poloniae, Silesiæ, & Marchionatus Lusatiæ, factâ regno Bohẽmiæ, apud Goldast. tom. 1 Const. Imp. pag. 347. Videtur hic resignãsse Cancellariatum: nam an. 1358, in Diplomate Caroli, tom. 2 Metrop. Salisb. pag. 44, reperitur inter testes, existente tunc Cancellario Ioan. Lithomislensi. superuixit autem ad annum vsque 1476. Grotkouiam emit à Brigenfi Duce, & eò vsque auxit & euexit Parochiam suam, vt deinceps *aureus Episcopatus* vocaretur.

*Lambertus
Episcopus
& Abbas.*

Lambertus à Burne, alicubi Bũren, nobilis Alfata, diuersarum Ecclesiarum successiue Antistes, summã fuit apud Carolum IV auctoritate, homo, vt Bruschius vocat, *omnino polypragmaticus, ac ambitiosissimus*. Fuisse hunc Caroli Cancellarium, Bruschius prædictus, in Argentinensium, Bambergensium, & Spirensium Episcoporum Catalogis, ac Hundius in recensione Brixinensium Præfulum, testantur. Fuerat prius ex Professo Benedictino Nevvilerano, adsumptus in Abbatem Gengenbachensem; deinde Caroli IV fauore, Brixinensibus Episcopis datus. vbi cum paucis annis sedisset, eiusdem Imperatoris operã, atque Urbani quinti prouisione, Spirensi Ecclesiæ præficitur an. 1363; cuius loci Collegium Canonicorum, Eberhardum à Randeck Decanum, elegerat in Episcopum. Præfuit illic vtiliter annis nouem: ac an. 1371, ad Argentinensem; ab illa, an. 1375, ad Bambergensem translatus est Ecclesiam, iisdem semper subnixus subsidijs Imperialis patrocinij. Illic nactus Sedem stabiliorem, præsedet an. 23; atque an. 1398, vitæ quietioris amore, re-

nuntiatis Episcopali bus curis, ad Cœnobij sui Gengenbachensis dulcem nidum redijt; ac paucis mensibus superstes, ad alteram durabiliorē quietem abijt. Laudatur *ab excellenti doctrinâ, habente sibi summam sapientiam & prudentiam coniunctam.* In Diplomati bus necdum huius nomen reperi. Ex recensitis autem, verum esse apparet, quod non-nemo scribit, *auxilio Caroli illum consequutum fuisse, quicquid voluerit.*

Præcesserit Lambertum, an secutus sit, non facilè dixerim, Bertholdus è Burggrauijs Noribergensibus, Eistetensis Episcopus, qui sedere orsus est an. 1351, obiitque an. 1365. Quibus enim annis Cancellariatum tenuerit, nō satis mihi liquet; tenuisse autem, didici è Catalogo Eistetensium Episcoporum Gretseriano. Fuit comes Imperatori Carolo Auenionē ad Sedem Apostolicā tempore Urbani V proficiscenti; vt idem tradit Catalogus. Isti si in hoc credimus, profectionem hanc in illo ipso Cancellariatu suo peregerit; adeoque dicendus sit, iam tunc Episcopus, & quidem extremis vitæ annis, dicta præfuisse functioni: proximo enim ante mortem anno, si Crantzio * assentiendum, anno nimirum 1364, vel certè sequenti, vt vult Auctor *de vitis Pontificum è Galliâ oriundorum*, quas edidit Franciscus Bosquetus IC. Narbonensis, irer illud susceptum & peractum fuit. Fundator est arcis Willibaldinæ, Dryopolitanæ ciuitati imminentis. Puer tredecennis Teutonicorum Equitū militiæ sacræ adscriptus est; ac in Borussia non minùs quàm Franconiâ, Prouincialem Commendatorem egit, *floridus æuo, corpore spectabilis, industriâ commendabilis*, donec annum agens 30, à Clemente VI, prædictæ Ecclesiæ Antistes præficeretur.

Ioannes Episcopus Lithomislensis (nomen hoc plerisque in locis corruptè scribitur & excuditur) occurrit in confirmatione Priuilegiorum Ecclesiæ Augustanæ de an. 1357, *in Chron. August. edito à Pistorio, pag. 628.* Exstat apud Isacium Pontanum, *lib. 7. Historia Gelrica*, Diploma Carolinum, quo Neomagensis oppidi Priuilegia confirmantur, ab eodem hoc recognitum, hoc ipso 1357 anno; nisi quòd illic perperam Eistetensis vocatur, factâ Ioannis cum Bertoldo quem memorauimus confusione. Idem positus est inter testes Diplomatis Carolini, dati Monasterio Altaichij inferioris, apud Gevvold, in addition. *Metrop. Hundij tom. 2, pag. 44, an. 1358; & ibid. pag. 48, in alijs eiusdem Caroli IV literis.* Idem subscripsit Constitutionem Caroli de Priuilegijs & Immunitatibus Clericorum *apud Goldast. tom. 2 Const. Imp. pag. 93, datam an. 1359.* qui locus tamen omni difficultate non caret. Inter testes enim huic datur Imperialis curiæ Cancellarij titulus, & nihilominus Ioan. Olomucensis Episcopus, istius Priuilegij recognitor, idem sibi adscribit prædicatum.

Etsi

Bertholdus
Episcopus
Eistetensis.*lib. 9 Sa-
xon. cap. 33Ioannes E-
piscopus Li-
thomislens-
sis, & Olo-
mucensis.

Et si igitur præallegatum Diploma non neminem dubium facere possit, an non duo diuersi sint Luthomislensis ille & Olomucensis Episcopus, ac itidem Imperatoris Cancellarius, præsertim adiunctis & alijs illis locis è *Chronico Augusti. & tom.2 Metrop. pag. 48*, modò relatis; euidenter tamen, vnum eundemque esse, ex Catalogo Episcoporum Olomucensium constat. vbi de hoc vigesimo quinto eius Sedis Præsule hæc leguntur: Ioannes de Nouo Foro Episcopus Lithomislensis, ac Caroli Augusti Cancellarius, ad Ecclesiam Olomucensem postulatus, ipsius curam non inuitus suscepit, &c. Moritur anno Christi 380 supra millesimum in Lithomisl, humatus in Monasterio quod ipse fundauerat. Huius, post factam illam ad Olomucensem Cathedram translationem, sequentem subscriptionem reperio. Recognouit enim confirmationem Priuilegiorum Ecclesie Patauiensis de an. 1366, tom. 1 Metropol. Salisb. pag. 404, hoc modo: Ego Ioannes DEI gratiâ Olomucensis Episcopus, Regalis Capellæ Boëm. Comes, & sacre Imperialis Aulae Cancellarius, vice Gerlaci, &c. Est & inter testes concessionis telonei Vdenheimensis, factæ Spirensi Episcopo Lamberto, quondam Cancellario huius Caroli, vt vidimus, & Ecclesie eius, an. 1369; quæ extat apud Leheman in *Chron. Spirensi pag. 368*. Fuerat quoque sub Ioanne Bohemice Rege, Caroli IV patre, Cancellarius illius regni, à prædicto alius & anterior, Ioannes Olomucensis Episcopus, antè Vicegradensis in Pragensi veteri arce Præpositus: de quo Ioan. Dubrauius lib. 20 in fin.

Alius Ioan
Episcopus
Olomucen-
sis Cancellarius
Bohemici
regni.

Nicolaus
Præpositus
Cameracensis.

Rudolphus
de Fridberg
Protonotarius.

Ioannem prædictum sequutus est, nescio tamen an medio nullo interueniente, Nicolaus Præpositus Cameracensis, qui Diploma Caroli IV de libertate Ecclesiasticâ in Mindensi ciuitate an. 1377 datum subscripsit. Extat apud Goldast. tom. 3 Imp. Const. pag. 417, & inter Priuilegia Mindensia à Pistorio edita num. 22. Idem subscripsit Priuilegia prædictæ Ecclesie num. 23, 25, & 28. Apud Isacium Pontanum lib. 8 *Hist. Gelr.* literæ Caroli ad Neomagenfes ita subscriptæ sunt, an. 1372: Nicolaus Canonicus Præpositus: vbi pro Canonicus, Cameracensis reponendum.

Rudolphus de Fridberg siue Fridenberg Protonotarius, vt videtur, Caroli quarti, subscripsit supramemoratam Carolinam confirmationem Priuilegiorum Ecclesie Augustanæ in *Chron. Pistoriano* extantem, idemque præstitit in literis Caroli concessis Altaichio inferiori, celeberrimo Bauriæ ad Danubium Cœnobio, in additam. Gevvoldi tom. 2 *Metrop. Salisb. pag. 45*: vbi Cancellarius vocatur, licet in iisdem literis Ioan. Luthomislensis sacre Imperialis aulae appelletur Cancellarius. Eiusdem familiae fuit Conradus de Friden-

Fridenberg; qui cum Guilielmo quodam, sub Wenceslao Bohemiæ Rege, circa an. 1242, de Episcopatu Olomucensi contendit. Videtur autem familia ista Bohemici generis esse, licet Germanicam è nomine originem, quales in illo terrarum tractu plurimæ, coniectare possimus.

Conradus de Gisenheim, Secretarius Caroli IV, per cessionē Nicolai de Minâ, Prioris & Lectoris in Conuentu Lipsiensi, factus fuit decimus sextus Lubecensis Episcopus, eique Ecclesiæ annis 8 præfuit, vt scribit Crantzius *lib. 10 Metrop. cap. 12.*

Conradus
Episcopus
Lubecensis.

WENCESLAUS Imp,

Nillâ suâ virtute aut meritis, sed paternis præfationibus & corruptelis euectus ad impar humeris suis Imperialis curæ pondus Wenceslaus, ita gessit malè creditam sibi dignitatem, vt communi Electorum Principum decreto, Imperio tandem priuatus, insuperque, vt scribit Myling. 2 *Decad. conf. 19, num. 6.* omnia eius rescripta & Priuilegia antiquata fuerint. Mirum igitur non est, paucissima eius Diplomata* superesse. Extat tamē *tom. 2 Metrop. Salisb.* commissio eius, ad infeudandum Præpositum Berchtolsgadensem Conradum, dat. an. 1386, quæ ita subscripta est: **Per d. Ducem Teshinens.** Per Ianuren. Hæc ita capio, quod Dux Teshinensis (ita enim correctio faciēda,) vt Cancellarius; Ianurensis autem, in qualitate Protonotarij siue Secretarij subscripserit. Crediderim autem Teshinensem illum Ducem non esse alium quàm Primislaum, eius nominis primum, qui obiit anno 1393. scribit enim Schickfusius *lib. 2, c. 35 Chronici Silesiæ*, præstitisse se illum Regi regnoque Bohemiæ fidum, eoque nomine Falckenbergo donatum esse. Nec refert ille Auctor in recensione Teshinensium Ducum familiæ aliquem alium, cui Cancellariatus ille magis quàm prædicto conueniat. Extremis Imperij annis Cancellariatum sub Wenceslao gessit Antiochenus Patriarcha: Otho enim de Hoia, Episcopus Monasteriensis, ab illo an. 1400, eo ipso quo Electorali decreto priuatus est Imperio, priuilegiorum confirmationem, & Regalium, vt vocamus, infeudationem obtinuit Pragæ XI Maij; quæ ita subscripta: **Per D. VV. Patriarch. Anth. Cancell.** Nicolaus de Gekoltz. *Vide de hoc Patriarchâ Notas.*

*Extant
verò illorū
diuersa a-
pud Lim-
naum & a-
lios.

Primislaus
Dux Te-
schinensis.

VVences-
laus Krj-
lick Patr.
Antioch.
& Episc.
Olomucens.

RVPERTVS Imp.

FRiderici Brunswicensium Ducis, ob breuitatem regiminis, non puto Can-
N cel-

N

cel-